

วิทยา จิตรมาศ 2552: การมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา) สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์พิรพงศ์ ทิพนาค, Ph.D. 302 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนแบบมีส่วนร่วมในการสร้างอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อสังเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผลของการมีส่วนร่วม โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระยะ ระยะแรกศึกษาศักยภาพของพื้นที่ในการสร้างอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ระยะที่ 2 สังเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ ระยะที่ 3 ศึกษาผลการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในชุมชนบ้านคำเด้อย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 144 คน ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และเครื่องบันทึกเสียง เป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน และค่าไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่หมู่บ้านคำเด้อย มีทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ รวมทั้งมีผู้นำชุมชนที่ชาวหมู่บ้านคำเด้อยให้ความเชื่อถือ เคารพ และศรัทธา มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้ประสบความสำเร็จได้ สำหรับกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มี 3 ระยะ ประกอบด้วย การศึกษาศักยภาพของพื้นที่ในการสร้างอาชีพเสริม การวิเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างอาชีพเสริม และการศึกษาผลการมีส่วนร่วมในการสร้างอาชีพเสริม ผลการศึกษาเกิดอาชีพเสริมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 21 อาชีพ โดยผู้ประกอบการกลุ่มที่มีส่วนร่วมมาก ประสบผลสำเร็จสูงกว่ากลุ่มที่มีส่วนร่วมปานกลางและน้อย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05